

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

25 april 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Interpellatie van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de strandconstructies zonder bouwvergunning

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 25 april 2002

WAARNEMEND VOORZITTER : De heer Patrick Lachaert

– *De interpellatie wordt gehouden om 14.18 uur.*

Interpellatie van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de strandconstructies zonder bouwvergunning.

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Nieuwkerke tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over de strandconstructies zonder bouwvergunning.

De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, sedert het einde van 1998 kaart ik deze kwestie aan bij de bevoegde ministers. Er zijn allerlei illegale strandconstructies en soms ook koterijen die permanent blijven staan en die worden gebruikt voor allerhande activiteiten. Er zijn bijvoorbeeld een heel aantal surfclubs, speelpleinen en stands van ijsverkopers. In het verleden kreeg ik van de bevoegde ministers het antwoord dat het strand moet worden beschouwd als een open natuurlijke ruimte. Samen met de duinen wordt het strand beschouwd als ecologisch waardevol.

We zijn nu drie jaar later en de overtredingen zijn nog niet gesanctioneerd. Het goede nieuws is dat er een juridisch kader in opbouw is om het Noordzeestrand als laatste min of meer ongeschonden open ruimte langs onze kust te beschermen tegen allerlei constructies voor sportieve en recreatieve activiteiten. Iedereen beseft dat er orde op zaken moet worden gesteld. De toestand is nog niet hopeloos of zeer ernstig, maar ik denk dat we zullen kunnen spreken van een uitdeining van de illegaliteit als

we nu niet ingrijpen. Dat zou ik niet willen. De voorbije jaren hebben we in dit parlement over de ruimtelijke ordening op het Vlaamse vasteland heel wat kopzorgen gehad, met alle gevolgen van dien.

Mijnheer de minister, op 17 mei 2001 heb ik u een vraag om uitleg gesteld. Het ging dan over de afspraken tussen het Vlaams Gewest en de provincie West-Vlaanderen in verband met de uitvoeringsplannen. De vraag was wie daar toezicht op zou houden en wie zou instaan voor de implementatie. De afspraak was toen dat de provincie West-Vlaanderen die taak op zich zou nemen. Er wordt gewerkt op basis van een studie uit het jaar 2000 waarin sprake is van een ABCD-zonering. Dat houdt in dat het strand wordt opgedeeld in zones op basis van de dichtheid van de bebouwing. In die zonering zijn een aantal opties ingeschreven die duidelijk maken op welke plaatsen bepaalde constructies kunnen worden opgetrokken. Die zonering is positief.

Rekening houdend met de geldende procedure voor het opmaken en het goedkeuren van de provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, zou er pas ten vroegste in 2004 sprake kunnen zijn van een effectief beleid. Dat betekent dat we nog lang zullen moeten wachten voor er iets kan gebeuren.

In juni 2000 werd vastgesteld dat er achttien slecht gezoneerde en niet-vergunde constructies zijn. Daarvan bevinden er zich zeven in De Haan, drie in Bredene, drie in Blankenberge en twee in Knokke-Heist. In Koksijde, Middelkerke en Zeebrugge staat telkens één dergelijke constructie. Daarnaast zijn er 35 goed gezoneerde, maar niet-vergunde constructies. In Knokke-Heist zijn de meeste te vinden, maar er staan er ook in Nieuwpoort, Koksijde, De Panne, Middelkerke, Oostende, Zeebrugge en Blankenberge. Vervolgens is er nog een aantal constructies dat onesthetisch oogt.

Van Nieuwkerke

We hebben op dit ogenblik dus weet van 53 illegale constructies en dat staat haaks op het besluit van de Vlaamse regering van 26 april 1995 betreffende de strandconstructies, zijnde constructies zonder stedenbouwkundige vergunning. In de praktijk levert dat dus problemen op, want er worden lastenboeken gemaakt door de gemeenten en het gewest voor een aantal activiteiten op het strand, waarbij doodleuk de niet-vergunde constructies worden vermeld. Er lijkt dus nog geen verandering in de situatie te komen. De problematiek deint uit. De horeca-activiteiten breiden uit tot op het strand.

De horecasector zegt terecht dat er op het strand allerlei activiteiten zijn die neerkomen op oneerlijke concurrentie. In Knokke-Heist wordt zelfs nagegaan hoe ver men daarin kan gaan. Een concreet gevolg daarvan is dat in bepaalde sportclubs champagne, kreeft en koude schotels worden aangeboden. De VZW's die dat doen, moeten geen mensen officieel in dienst nemen om de service te verzorgen en bovendien moeten ze geen belastingen betalen. De bestaande reglementeringen zijn op hen niet van toepassing. Op de dijk doen mensen hun best om hun zaak te runnen, terwijl een deel van hun cliënteel wordt afgesnoept door wat op het strand gebeurt. Het ene heeft dus een nefaste invloed op het andere. Er zijn al aanzienlijke spanningen aan de kust ontstaan. Ik hou deze interpellatie dus niet louter omwille van ecologische motieven, maar ook omwille van sociaal-economische motieven. Mijn fractie is bekommerd om de hele kust. We willen de natuur en de open ruimten die er nog zijn, bewaren. Voor het toerisme is het immers belangrijk dat de kust aantrekkelijk blijft.

Wachten tot 2004 voor er iets kan gebeuren, is nog te lang. Er zou een duidelijk signaal moeten komen. Ik vraag dan ook aan de minister of hij bereid is zijn verantwoordelijkheid op te nemen met de middelen die hij hier en nu heeft.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Ik ben helemaal akkoord met wat de heer Van Nieuwkerke zegt. Ik kan niet veel nieuwe elementen aanbrengen. Het aantal drankstands op het strand van Knokke-Heist stijgt zienderogen. Er moet dringend verandering komen in die situatie.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is nuttig om even wat aandacht te besteden aan het juridisch kader dat in opbouw is. Ik zal aangeven hoe ver die opbouw is gevorderd. We zouden allemaal willen dat alles wat sneller verloopt dan nu het geval is. Op dit ogenblik is er in verband met ruimtelijke ordening zoveel aan de gang dat we soms bijna de draad zouden dreigen kwijt te raken.

Mijnheer Van Nieuwkerke, in mijn antwoord op een analoge vraag om uitleg van u heb ik in de maand mei van vorig jaar verwezen naar het destijds in opmaak zijnde Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen dat voor strandconstructies voorziet in een eenvormig beleid. Dat is niet onbelangrijk, want dat betekent dat er een eenduidige visie komt voor de aanpak van de problemen.

Het ontwerp van Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen stelde consequent in zijn bindende bepalingen dat het ruimtelijk beleid en de afbakening van de zones juridisch moest worden vertaald in een provinciaal uitvoeringsplan of in een verordening, en dit in overleg met de gemeenten en het Vlaams Gewest. Aangezien de uitwerking van een ruimtelijke visie op toerisme en recreatie behoort tot de provinciale planningstaken, is dat niet meer dan logisch, voor zover de voorgestelde beleidscontext geen tegenstrijdigheden met het RSV inhoudt. Dat was hier niet het geval.

Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen werd door mij intussen definitief goedgekeurd op 6 maart 2002. Op 11 april 2002 is het gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Aan de beleidscontext voor strandconstructies uit het ontwerp werd door de provincieraad op basis van de resultaten van het openbaar onderzoek niets meer gewijzigd.

In de bindende bepalingen bleef het engagement van het provinciebestuur om een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of een verordening voor strandconstructies op te maken, dus ook behouden. Het is dan ook aangewezen dat de provincie West-Vlaanderen zorgt voor een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan of voor een provinciale stedenbouwkundige verordening en voor de uitvoering ervan. Mijn administratie meldt mij dat er reeds ambtelijk overleg heeft plaatsgevonden tussen de Provinciale Planologische Dienst, de afdeling Waterwegen Kust van de Administratie Waterwegen en Zeewezen (AWZ) en de afdeling Natuur van Aminor.

Van Mechelen

De logica gebiedt dat deze afdelingen nauw worden betrokken bij de opmaak van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voor strandconstructies. Het beleidskader dat is vervat in het betreffend provinciaal ruimtelijk structuurplan geeft immers niet enkel de ruimtelijk relevante essentie weer van het rapport van de AWZ van juni 2000 met betrekking tot het gebruik van de zeekering, het strand en de dijk. Het is tevens de bedoeling om het rapport als basis te gebruiken voor de opmaak van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen functionele categorieën van constructies. Er zijn drie categorieën. De eerste categorie is die van de tijdelijke versus de permanente constructies. De tweede is die van de commercieel-recreatieve constructies versus de openbaar toegankelijke nutsvoorzieningen. De derde is die van grootschalige versus kleinschalige constructies.

Via de ABCD-zonering worden de zones bepaald waarin de verschillende soorten constructies aanvaardbaar zijn. Zone A staat voor een dijk met aaneengesloten bebouwing. Zone B staat voor een dijk met niet-aaneengesloten bebouwing. Zone C bevat enkel niet-aaneengesloten bebouwing en zone D bevat geen bebouwing of alleenstaande bebouwing.

Op pagina 295 en 296 van het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan West-Vlaanderen wordt aangegeven welke constructies in welke zone aanvaardbaar zijn. Het plan bevat in het richtinggevend gedeelte tevens algemene vereisten voor de architectuur, de verankering en de opbouw van de constructies.

Het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan zal op bepaalde plaatsen geografisch overlappen met bijvoorbeeld gebieden met duinen en met strandduinovergangen die op gewestelijk niveau als GEN (Grote Eenheden Natuur) en als GENO (Grote Eenheden Natuur in Ontwikkeling) en dus als onderdelen van het VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk) zullen worden afgebakend.

Dat is de reden waarom Aminoral bij dit overleg nauw werd betrokken. Afstemming van de visie op de gewenste natuurlijke structuur is immers onontbeerlijk. Aminoral en Arohms werken op gewestelijk niveau nogal intensief samen om die structuur stilaan vorm te geven.

De Provinciale Planologische Dienst heeft, zo wordt mij gemeld, de intentie om eind 2002 een ontwerp van provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan voorlopig te laten vaststellen door de provincieraad, zodat ten laatste in het voorjaar van 2003 het openbaar onderzoek kan plaatsvinden. In ieder geval zal in het najaar van 2002 op basis van een voorstel overleg worden gepleegd met gemeentebesturen en met de belangrijkste actoren, namelijk badkarhouders, de horecasector, de surfersverenigingen en nog enkele andere actoren. In het najaar is er dus overleg, vervolgens zal het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan worden gefinaliseerd en daarna komt er een openbaar onderzoek, zodat we volgende zomer het uitvoeringsplan kunnen bekrachtigen.

Het rapport van de afdeling Waterwegen Kust over het gebruik van de zeekering, het strand en de dijk wordt tevens gebruikt door mijn administratie. Het rapport geeft een overzicht van de zones waarbinnen bepaalde constructies kunnen worden ingeplant en van zones waarbinnen bepaalde constructies niet wenselijk zijn. De daaruit door mijn administratie gedestilleerde lijst van overtredingen omvat evenwel niet enkel constructies die onvergund zijn, maar ook constructies die omwille van hun ligging vatbaar zijn voor een vergunning, maar waarvoor nog steeds geen vergunning werd aangevraagd.

Wat de kwetsieuze strandconstructies betreft, treedt ook de cel Handhaving op volgens de op gewestelijk niveau vastgestelde en in het regeerakkoord verankerde prioriteiten. Er wordt met andere woorden voorrang gegeven aan overtredingen gesitueerd in prioritair gebieden, aan flagrante overtredingen en dergelijke. Wanneer de constructies niet aan die prioriteitstelling voldoen, moeten de kustgemeenten in de eerste plaats zelf hun verantwoordelijkheid nemen. Ik heb de lijst nog eens bekeken, en ik neem me voor om aan de stedenbouwkundige inspectie te vragen daarover formeel een brief te schrijven aan de bevoegde burgemeesters om deze zaak te onderzoeken en hun bevindingen mee te delen. Ik denk dat laatstgenoemde eigenlijk het gevolg is van het subsidiariteitsbeginsel dat we zowel in het RSV als in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening hebben aanvaard.

In een aantal gevallen werd door de cel Handhaving van Arohms reeds een proces verbaal opgesteld en een herstellvordering ingeleid. Ik verwijs bijvoorbeeld naar de Surfclub Windekind in Koksijde, naar de herstellvordering die wordt gevraagd voor de 'Surfers Paradise' te Knokke-Heist, naar

Van Mechelen

de frituur aan de Havengeul te Nieuwpoort waarvoor de herstellvordering werd ingediend op 26 april 2001, naar het klimrek op het Leopoldsplein te Nieuwpoort waarvoor op 22 januari 2002 een herstellvordering werd ingeleid, en zo kan ik nog even doorgaan.

Stellen dat er niets is gebeurd, is met andere woorden de waarheid geweld aandoen, al kunnen we wel zeggen dat de resultaten niet onmiddellijk waarneembaar zijn omdat in eerste instantie moet worden gewacht op een rechterlijke uitspraak vooraleer er überhaupt tot actie kan worden overgegaan.

Het feit dat er reeds enkele processen-verbaal werden opgesteld en vervolgens herstellvorderingen werden ingeleid doet vanzelfsprekend geen afbreuk aan het feit dat er voor de meeste constructies nog geen dossier geopend of bekend is.

Omdat bij de beoordeling of er een bouw misdrijf is begaan geen rekening mag/moet worden gehouden met een toekomstige reglementering, kan in feite vandaag reeds elke overtreding worden geverbaliiseerd en een herstel worden gevorderd. Mijn voorstel is dat we aan de burgemeesters vooral aandacht vragen voor die constructies waarvan we vandaag reeds weten dat ze op die locatie, binnen de bepaling van het provinciaal ruimtelijk structuurplan, ook in de toekomst niet vergunbaar zijn. We zouden dan wachten tot 2003 om na te gaan in welke mate de mogelijk vergunbare constructies in aanmerking komen voor een vergunning en onder welke voorwaarden, om dan daartegenover een soort handhavingsbeleid op te stellen.

In dit dossier is het mijns inziens noodzakelijk dat we meer preventief handelen. Ik denk dat het de verdienste is van uw interpellatie dat de verschillende actoren dit stilaan beginnen te beseffen. Uit de nota van het hoofd van de stedenbouwkundige inspectie blijkt immers dat er voor sommige van deze onvergundbare constructies concessies zijn toegestaan door de administratie Waterwegen en Zee-zeven. Uitgaande van deze vaststelling heeft mijn administratie op mijn verzoek recentelijk een schrijven gericht aan de AWZ met het verzoek in de toekomst systematisch te willen nagaan of voor

de desbetreffende constructies al dan niet een stedenbouwkundige vergunning werd aangevraagd en bekomen. We hebben daarbij uitdrukkelijk gevraagd dat bij het toekennen van de concessie aan uitbaters van verkooppunten, surfclubs, tearooms en dergelijke in de concessie wordt opgenomen dat dit een *conditio sine qua non* is dat ze moeten beantwoorden aan de spelregels van de ruimtelijke ordening.

Dit wordt dus vandaag opgenomen in de concessie als een voorwaarde zonder dewelke de concessie eigenlijk niet geldig is. Ik denk dat we op die manier vermijden dat er zich in de toekomst nieuwe inbreuken voordoen. Tevens heb ik van dit schrijven melding gemaakt aan minister Stevaert, die zoals u weet de voogdij heeft over de AWZ. Voor alle duidelijkheid, het is uw verdienste dat er een nota is opgemaakt voor de heer Strubbe, directeur-generaal van de AWZ, de dato 15 april 2002.

De voorzitter : De heer Van Nieuwkerke heeft het woord.

De heer André Van Nieuwkerke : Ik stel vast dat er inderdaad in stilte een aantal zaken worden ondernomen. De minister gaf een opsomming van bepaalde constructies waarvan reeds een proces verbaal is opgemaakt. Is het mogelijk om hiervan eventueel een lijst te krijgen ? Ook die briefwisseling met minister Stevaert in verband met die concessieverlening interesseert mij. Die briefwisseling is namelijk cruciaal, want als de administraties terzake niet samenwerken, kan er moeilijk sprake zijn van een effectief beleid hier en nu.

Globaal gezien kan ik zeggen dat het antwoord van de minister mij gunstig in de oren klinkt.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik zal een kopie van mijn antwoord geven, waarin ook de pv's met datum en herstellvordering zijn vermeld.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.44 uur.*
